

Okruhy otázok na skúšku z predmetu ZÁKLADY EKONÓMIE PRE PRÁVNIKOV

1. Charakterizujte rozdiel medzi pozitívnou a normatívnou ekonómiou.
2. Čo rozumieme pod triádou ekonomických problémov? Ako sa otázky (čo vyrábať, ako vyrábať, pre koho vyrábať) riešia v rôznych typoch ekonomických systémov?
3. Graficky znázorníte krivku hraníc produkčných možností (nezabudnite na označenie osí). Popíšte, čo znamenajú body na krivke, pod krivkou a nad krivkou. Kedy môže dôjsť k posunu tejto PPF krivky?
4. Graficky znázorníte krivku dopytu. Popíšte, o čom hovorí zákon klesajúceho dopytu. Vymenujte a charakterizujte faktory ovplyvňujúce krivku dopytu. Ktoré faktory spôsobujú posun po krivke a ktoré posun celej krivky?
5. Graficky znázorníte krivku ponuky. Popíšte, čo čom hovorí zákon rastúcej ponuky. Vymenujte a charakterizujte faktory ovplyvňujúce krivku ponuky. Ktoré faktory spôsobujú posun po krivke a ktoré posun celej krivky?
6. Popíšte trhový mechanizmus a jeho fungovanie. Graficky znázorníte a slovne popíšte trhovú rovnováhu. Zakreslite nadmerný dopyt a nadmernú ponuku.
7. Cenová elasticita dopytu (definovanie pojmu elasticita, výpočet cenovej elasticity dopytu, grafické znázornenie a interpretácia prípadov – elastický dopyt, neelastický dopyt, jednotková, nekončená a nulová elasticita dopytu).
8. Cenová elasticita ponuky (výpočet cenovej elasticity ponuky, grafické znázornenie a interpretácia prípadov – elastická ponuka, neelastická ponuka, jednotková, nekončená a nulová elasticita ponuky).
9. Charakterizujte rozdiel medzi priamou a nepriamou cenovou elasticitou ponuky a dopytu. Vymenujte základné činitele ovplyvňujúce cenovú elasticitu ponuky a dopytu.
10. Charakterizujte iné formy elasticity - daňová elasticita, dôchodková elasticita. Väzba medzi elasticitou dopytu a celkovým príjmom.
11. Charakterizujte pojem užitočnosť, rozdiel medzi celkovou a hraničnou užitočnosťou – slovne uveďte definíciu, príklad a graficky znázorníte.
12. Charakterizujte rovnováhu spotrebiteľa v kardinálnej teórii (Gossenove zákony) a v ordinálnej teórii.
13. Analýza nákladov firmy z krátkodobého hľadiska - celkové, variabilné, fixné, priemerné celkové, priemerné fixné, priemerné variabilné, hraničné náklady – graficky znázorníte a slovne popíšte. Rozdiel medzi explicitnými a implicitnými nákladmi.
14. Charakterizujte ekonomickú kategóriu zisk (ekonomický, účtovný, normálny zisk). Slovne popíšte a graficky znázorníte ekonomické optimum firmy.
15. Predpoklady dokonalej konkurencie a formy nedokonalej konkurencie.
16. Trhová krivka dopytu vs. krivka dopytu firmy pri dokonalej konkurencii. Rovnováha firmy v krátkom období (dokonalá konkurencia). Rovnováha firmy v dlhom období (dokonalá konkurencia). Rozhodnutie firmy o ukončení výroby.
17. Monopol – základná charakteristika, príčiny vzniku, podmienka maximalizácie zisku, usmerňovacie nástroje, charakteristika protimonopolnej politiky. Oligopol – základná charakteristika. Monopolistická konkurencia – základná charakteristika, porovnanie s dokonalou konkurenciou.
18. Správanie ekonomických subjektov na trhu výrobných faktorov. Ponuka a dopyt po výrobných faktoroch. Ceny výrobných faktorov.

19. Trh práce, mzda, formy mzdy, mzdová diskriminácia. Dôchodkový a substitučný efekt zmeny miezd.
20. Trh pôdy, renta.
21. Trh kapitálu, kapitálové statky, úrok, zisk a podoby zisku.
22. Vysvetlite rozdiel medzi HDP a HNP. Popíšte tri metódy výpočtu HDP.
23. Popíšte rozdiel medzi nominálnym a reálnym produktom. Aké sú nevýhody merania výstupu ekonomiky prostredníctvom HDP? Existujú nejaké iné, lepšie ukazovatele? Uveďte príklad.
24. Charakterizujte ekonomický cyklus a vymenujte jeho fázy. Popíšte čo sa deje v jednotlivých fázach ekonomického cyklu s makroekonomickými ukazovateľmi.
25. Vysvetlite, čo je to inflácia a ako sa meria.
26. Popíšte druhy inflácie z kvantitatívneho hľadiska.
27. Vysvetlite rozdiel medzi ponukovou a dopytovou infláciou. Graficky aj slovne.
28. Popíšte, ako sa počíta miera nezamestnanosti. Popíšte frikčnú, štruktúrnu a cyklickú nezamestnanosť.
29. Popíšte prirodzenú mieru nezamestnanosti a uveďte príčiny nenulovej prirodzenej miery nezamestnanosti. Popíšte, ekonomické a sociálne dôsledky nezamestnanosti.
30. Čo je fiškálna politika a aké má ciele?
31. Popíšte nástroje fiškálnej politiky. Vysvetlite rozdiel medzi expanzívnu a reštriktívnu fiškálnou politikou.
32. Vysvetlite rozdiel medzi expanzívnu a reštriktívnu fiškálnou politikou.
33. Popíšte a graficky znázornite Lafferovu krivku.
34. Čo je to monetárna politika a aké má ciele? Popíšte rozdiel medzi reštriktívnu a expanzívnu monetárnou politikou.
35. Aké má nástroje monetárna politika?
36. Podstata obchodnej bilancie. Graficky znázornite importujúcu a exportujúcu krajinu. Vysvetlite teóriu komparatívnych výhod v medzinárodnom obchode.
37. Popíšte formy zahranično-obchodnej politiky. Popíšte opatrenia protekcionistickej politiky.
38. Popíšte formy medzinárodných ekonomických vzťahov.
39. Popíšte spôsoby vyjadrenia menového kurzu, základné systémy menových kurzov. Podstata MMF. Vysvetlite teóriu parity kúpnej sily. Definujte konvergenčné kritéria.
40. Vysvetlite podstatu medzinárodnej ekonomickej integrácie a jej formy.